

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлежства, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

МИ

П Е Т А Р I

ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ И ВОЉИ НАРОДНОЈ
Краљ Србије

На предлог Нашега Министра унутрашњих дела, а на основу чл. 57. и 160. в. закона о уређењу округа и срезова, решили смо и решавамо:

I.

Избори чланова окружних скупштина за четворогодишњу периоду: 1910., 1911., 1912. и 1913. годину извршиће се у целој земљи на дан четвртог јула ове године.

II.

Окружна Скупштина у сваком округу састаће се у ванредан сазив на дан шестог августа ове године.

Наш Министар унутрашњих дела нека изврши овај указ.

28. маја 1910. год.
у Београду.

П Е Т А Р С. Р.

Министар
унутрашњих дела,
Љ. Јовановић С. Р.

СТРУЧНИ ДЕО

О ПРОДАЈИ ЗА ИЗВРШЕЊЕ ОДЛУКА СУДСКИХ

(НАСТАВАК)

Исто тако неће бити тешкоће ни онда када је, код продаје која има за предмет више непокретних добара, за ову одређено више дана, али тако да је у огласу прецизирано, кога ће се дана које од тих добара продавати. У таквом случају свако од пописаних добара продаваће се означенога дана, стим да се, тога дана, продаја не може завршити пре четири часа

по подне. Иначе би она била неуредна. Овде, односно трајања продаје, имамо, дакле, да поступимо онако како смо то учинили у случају када продаја има за предмет само једно добро и када је, за продају, само један дан одређен.

Тежи је и компликованији случај када је, за продају више пописаних добара, одређено више дана, али без означања кога ће се дана које добро продавати. Када се, тада, може закључити продаја појединих добара?

Ствар би била лака, ако би власт могла једновремено продавати сва пописана добра. Тада се продаја, код које је лицитирање појединих добара симултано а не сукцесивно, не би могла завршити пре четири часа по подне онога дана који је одређен као последњи дан продаје. Али *quid* ако продају, у сличном случају, изврши органи тако у опште не врше, јер би, због једновременог надметања, могло бити пометње, или, ако у самој ствари, продаја није тако вршена, ма да је иначе и то могло бити?

Касациони Суд, до душе, вели, у своме решењу од 19. Октобра 1902. бр. 7931.¹⁾ које смо напред већ навели, да, када је објављено да ће се продаја вршити више дана, не може се она закључити првог дана већ тек оног који је одређен као последњи дан продаје, али то решење, врло корисно за случај да је, за продају једног добра само, одређено више дана, овде нам није од велике помоћи. Ако би се, на основу овога решења, узело да се, када је, за продају више добара, одређено више дана, продаја ни једног од тих добара не сме закључити пре четири часа онога дана који је, као последњи дан продаје, обзнањен, не би се, тада, добило ништа од тога што је за продају одређено више дана: сви ти дана били би употребљени на продају само једног добра, тако да би, за продају свих осталих добара, остало само време после четири часа по подне последњег дана, што значи да би, односно тих добара, био, са гледишта огласа, онај исти резултат који би био да је за продају био само један дан одређен.

С друге, пак, стране, ако кажемо да се и првога дана, после четири часа по подне, може закључити продаја добра које се је тога дана продавало, онда зашто се не би, после тога момента, а истога дана, могла закључити продаја и осталих добара у попис узетих, ако је, пошто се на њих прешло, после тога тренутка престало надметање? Али тада, на што онај други дан за продају одређен?

Ми не видимо другог начина за решење овога питања до тога: да власт може и првога дана, после четири часа по подне, закључити продају свакога од пописаних добара, под условом да је, код свакога од њих, престало надметање пре свршетка тога дана, или тачније пре свршетка канцеларскога времена полицијске власти. А што се тиче оних добара код којих се надметање тога дана није свршило, било да је оно тога дана било почело било да не, код тих добара ће се надметање продужити односно отпочети сутра дан, то јест другог дана за продају одређеног, и то надметање не може бити закључено пре четири часа по подне истога дана. Тако да, напослетку, извршна власт нема никакве потребе да, предвиђајући да не може само једног дана продати сва пописана добра, обзнањује у огласу како ће она та добра продавати више од једног дана. Јер и по самом закону, а специјално по §-у 480., оно што се једног дана продало не би, продаће се сутра дан, кога дана се, као ни првога, продаја не сме закључити пре четири часа по подне. Где је корисно објавити да ће се продаја вршити више од једног дана, то је код продаје само једног добра, ако би ово вредело толико да се може предвидети да се продаја једног дана завршити неће: ту корист ми смо већ напред истакли, и на то се овде, разуме се, нећемо враћати.

бб. *Кад се свршава продаја покретних ствари.* Пропис да се јавна продаја не може закључити пре четири часа по подне тиче се, као што се то из текста §-а 480. види, само непокретних добара, што значи да се продаја покретних ствари може закључити и пре тога момента, било да је то први или други, трећи ит.д. дан про-

¹⁾ С. Јањић, *op. cit.*, *Полицијски Гласник*, год. 1904., број од 5. Септембра, стр. 274.

За закључење продаје овде је потребан само тај услов: да је престало надметање.

Разлог овај разлици, између продаје покретних и непокретних добара лежи, без сумње, у томе што се, махом, код принудне наплате из покретних добара има да се продаје толики број ствари (н. пр., када се продају ствари какве трговачке или фабрикантске стечајне масе — §§ 142. à 155. Зак. о Стец. Пост.) да би принудна наплата ту могла врло дуго трајати, ако би се, за закључење продаје сваке од пописаних покретности, морало чекати да прво прође четири часа по подне. Осим тога, покретне ствари, већином, имају мању вредност него непокретне, због чега код њих и лицитирање траје краће. Услед те диференције у вредности између непокретних и покретних добара, законодавства, у опште, окружују многобројнијим гаранцијама правне трансакције код непокретних добара него код добара покретних.

Према томе, продаја покретних добара потпуно је правилна, и ако је закључена пре четири часа по подне, нити би она зато могла бити уништена.

У осталом, и за покретне ствари важи правило постављено у §-у 480. да „Што се једног дана не прода, наставиће се следећег дана“, наравно на онај исти начин као и првога дана, т. ј. продаја ће се и тога дана моћи закључити само ако је надметање престало, па ма то било и пре четири часа по подне.

Није ово једина разлика, у погледу продајне процедуре, између покретних и непокретних ствари. Има их још, од којих ћемо напоменути само ове: § 488., који говори о разлици између протокола јавне продаје непокретне (став први) и протокола јавне продаје покретне (став други) ствари; § 506., по коме се, у начелу, јавна продаја покретних ствари не може уништити (став први); § 483., који прописује да: „Јавно се продаје за готове новце, који се полажу за покретну ствар одма, а за непокретну најдаље *шеснајести* дан после свршене продаје“ (став први, измена од 19. Априла 1885. год.); § 466., где (први став) стоји да ће полицијска власт „пописати и проценити најпре покретне ствари, а ако оне не залегну, и непокретне, на продати их“¹⁾ и т. д. В. још §§-е 464., 466., став други (допуна од 19. Априла 1885. Зб. 41. стр. 135.), § 473., 474..

Када је таква разлика, код егзекутивне наплате, између покретних и непокретних ствари, онда из тога излази да извршна власт не може једну покретну ствар продати у оној форми у којој се продају ствари непокретне и *vice versa*. Таква радња власти била би закону противна, а продаја, ако је она имала за предмет непокретна добра, могла би се уништити, односно могла би дати, по §-у 506., став први, места накнади штете, ако су се продавале покретне ствари, а и самом уништају продаје, и у овом последњем случају, „ако би било злоупотребења и не-

поштена од стране извршитеља и купца ствари“ (§ 506., став први *in fine*).

Из овога видимо колико је, и код принудне наплате као и код многих других правних института, важно знати да ли је извесно добро непокретно или покретно. И овде, дакле, добијају своју важност одредбе § §-а 185. à 190. Грађ. Законика, у којима се говори о томе које су ствари покретне а које непокретне, што значи да ће често пута извршна власт имати, код егзекутивне процедуре, да расправи тешкоће које изазива примена горњих прописа. Наравно да и ту, као и иначе код јавних продаја, радња те власти подлежи, на жалбу заинтересованих, контроли судске власти. Тако, н. пр., извршна власт неће сваку зграду продати, као непокретну, по прописима који важе за продају добара те врсте, јер зграда не мора увек бити непокретна ствар. И заиста, ако оно што се на земљи налази није са овом у онаквој вези какву тражи § 189. Грађ. Законика, то се неће сматрати као непокретно добро, већ ће задржати своју природу покретне ствари. Такав је случај, н. пр., са оним сеоским вајатима који нису у земљу укувани ни узидани, који, дакле, нису, својим темљем, у земљи већ су просто на земљи: такве зграде су покретне ствари, и као покретне ће се, при принудним наплатама, и продавати. Исто то важи и за воденице на Дрини, Сави, Дунаву и Морави: и оне су покретне ствари, јер њихова веза са земљом, — ланци — не одговара захтевима §-а 189. Грађ. Законика.¹⁾

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

Ж. Перић

КРИМИНАЛНА ПОЛИЦИЈА

(НАСТАВАК)

IV. Хипотезе.

Остаје нам сада да испитамо разне хипотезе, које су створене поводом злочина над Жаном Ван Галк; да контролишемо њихову основаност, и да оценимо њихову вредност. Почнимо са најкомпликованијом и најневероватнијом од њих.

Прва хипотеза: злочин из освете. Жана Ван Галк ванбрачно је дете Франсоазе Ван Галк и Пјера С... типографа. После Жаниног рођења, њен отац оженио се другом женом, али је, и поред тога, продужио односе са својом првом метресом. Законита Пјерова жена, љубоморна на своју ривалкињу и њено дете, могла је удесити најсвирепију освету. Увређена у својим најинтимнијим осећајима и у свом супружанском достојанству, она је могла своју непријатељицу дочекаати и смрвити у њеној материнској љубави. У овом циљу она је могла наћи каквог старог развратника и предати му ванбрачно дете свога мужа из мржње према његовој пријатељици. Пошто је смрт детиња непредвиђено наступила, нађен је одмах један

болнички помоћник за парање дешева, који је пристао да ишчерећи детињи леш, после чега је један улични комисионер однео и оставио пакет у улици „Pignon-delles“.

Је ли потребно нагласити, да је ова страшна и невероватна хипотеза, која би од једне гнусне и баналне кривице створила мрачну и сензацијону аферу, морала отпасти као неоснована после полицијске истраге?

Друга хипотеза: злочин подводачице. Ова хипотеза у главном је почивала на овим двама фактима: а) на наглом одласку Жанином, и б) на њеним сусретом са малом Метер.

1. Факт, што је Жана отишла журно из стана, не сачекавши свога деду, доказивао би, према мишљењу полиције, да је она имала неки састанак. Налазимо, да је овај аргуменат без икакве вредности са ових разлога: Пре свега, састанак се не заказује детету од осам година. Осећај нестрпљивости за одласком, који је Жана показивала, био је сасвим природан код девојчице њеног доба: она је читав сат очекивала свога деду пре него што је отишла матери. Састанка није могло бити већ ни и по томе, што нико није могао предвидети да ће се стари Ван Галк овог вечера задржати у канцеларији. Шта више, да је мала Жана имала састанак, она би по изласку из куће отрчала на исти, а не би се зауставила пред кућом да разговара са другарицама и да им показује слике. Сам овај факт довољан је, да поруши сваку хипотезу о састанку. И најзад, да је какав сусрет са дететом био предвиђен, његов завођач снабдео би се, без сумње, бомбом или слаткишима да би га што лакше одвео. Извршена секција доказала је међутим, да дете није јело никаквих слаткиша.

2. Што се тиче сусрета Жаниног са Маријом Метер, ево шта ми о њему мислимо:

Онога вечера, кад је злочин извршен, око 7 часова, мала продавачица новина видела је Жану Ван Галк у улици „Commerçants“, у разговору са чувеном и непронађеном подводачицом од 20 год., са фризуром „à la Vierge“, и у „carrick“ — у отворено суром и т. д. Видели смо већ колико је приповетка овог младог сведока невероватна, фантастична, непостојана и несмишљена. Али, чак и кад би казивање Метерове било потпуно истинито и тачно, факт што је Жана виђена у разговору са једном непознатом женом, не би ништа доказивао. Жана је одговорила: „Не, не“. Шта је ово значило? Је ли мала живо одбила гнусан предлог? У том случају она би измакла силовању и смрти. Треба ли допустити да је непозната — ако она доиста постоји — била мизерна подводачица, само зато што се она није могла пронаћи?

Ми потпуно разумемо, да се поштена и невинна жена уздржала од интервенције у једној жалосној, а донекле и опасној афери силовања. Она је унапред предвиђала, да би била изложена непријатним и опасним питањима. Питали би је: шта је радила с дететом, где га је оставила,

¹⁾ В. нашу расправу: *О црвенственом праву наплате између државе и хипотекарних поверилаца*, стр. 14..

¹⁾ А. Борђевић, *op. cit.*, II, 1., стр. 313..

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

куда је девојчица отишла после разговора с њом, кад се и како она вратила кући, и ко то може посведочити? Најмања нетачност, која би произлазила услед заборављања, изазвала би толику сумњу противу ње, која би трајала све докле, док се не би пронашао прави кривац. С обзиром на све ово, она жена што је разговарала са Жаном — ако она у истини постоји — имала је право што је ћутала, јер у ствари не би могла ништа помоћи истрази.

По нашој полицији, ова жена не само да постоји, већ је она највећи злочинац. Она се крије, ћути, склања се; она постоји; она је кривац; она је та подводица од 20 год.

Питање је само да ли су они, који су формулисали ову хипотезу, и који је још и данас очајно подржавају, размисљали озбиљно ма и за један тренут? Подводица је жена, која фаворизира болесне страсти људи подводећи им за новац жене и младе девојке. Злочин подвођења, злочин је навике. Подводица не ради само једанпут, за један дан и случајно. Она на крају крајева увек мора бити позната. Људи, који јој се обраћају, знају где ће је наћи. И она сама истражује жене и младе девојке, приближује им се и налази их на разне и многобројне путеве и начине. Оне, које пристану на њену понуду, знају где јој је стан, који није ни скривен ни тајан. С друге стране, опет, једна подводица врло ретко подводи малолетнице, а никад неће подвести дете, јер је опасност, којој се овим излаже, много већа од користи једног оваквог предузећа. Шта више, подводица је махом старија жена, која врло добро познаје свој занат, пошто је раније и сама била у служби Венуса. У нашем случају, међутим, непозната са фризуром „à la Vierge“, која је виђена у разговору са Жаном онога вечера кад је злочин извршен, била је жена од својих 20 година. Може ли се појмити подводица од 20 год. То је глупост. Такво схватање у противности је са сваком вероватноћом и са најелементарнијом психологијом жена. Жена од 20 година, ма колико била ружна, увек мисли да има довољно дражи. Ако би већ била изгубљена и покварена, она би нудила саму себе, а не би ни помишљала да подводи несрећну децу. Шта више, и у најнижим слојевима женске проституције, постоји врло карактеристично поштовање детињства. И најпоқваренија међу проституткама, не би никад пристала да подведе невино дете. Најзад, још једна примедба. У злочину подвођења потребна је сагласност трију воља: подводице, човека или клијента и предмета, т.ј. жене, девојке или жртве. Поред овога, потребан је још споразум о цени, месту и времену састанка, које увек мора бити унапред утврђен. У афери Ван Галкове, овај последњи и битни услов није никако могао бити испуњен. Мала Жана није никад сама излазила, а кад је одлазила матери, увек ју је пратио неки члан фамилије. Као што смо раније поменули, приликом излагања факата, то је било сасвим случајно — због задочења старог Ван Галка — што је она

пошла сама својој матери онога вечера кад је извршен злочин над њом. Нико на свету, међутим, ово није могао знати ни предвидети, те према овоме ни састанак није могао бити унапред уговорен. Хипотеза о злочину подвођења дакле је невероватна и немогућна, па је с тога без резерве треба одбацити, јер почива на апсолутним моралним и материјалним немогућностима.

Трећа хипотеза: силовање злоупотребом власти или поверења.

Да ли је Жана Ван Галк била жртва какве личности, која је над њом имала извесну власт или какав моралан утицај? Под овом личношћу ми подразумевамо свештеника, васпитача, учитеља, патрона, еродника или лекара.

Ова хипотеза неоснована је.

У основној школи Жана је слушала предавања од учитељице, а и веронауку јој је такође предавала једна жена. Никакав лекар није је лечио, нити је она одлазила у какву радионицу. Једини човек, који је над њом имао моралне власти, био је њен деда. Али, човек који злоупотребљује своју моралну власт да би извршио атентат над својом штићеницом, запређује страховитом казном својој жртви да не открије његов злочин, тероризише је и приморава да ћути, али је не убија. Он, тако исто, не би тражио да код ње изазове амнезију помоћу пића, јер за ово не би имао потребе, пошто би његова морална власт била довољна за постигнуће његовог циља.

Четврта хипотеза: насилно одвођење са силовањем. Да је злочинац силом одвео дете, оно би се противило, отимало, викало и звало у помоћ. У центру вароши, у 7 часова у вече, бар би једна људска душа чула ове узвике. Шта више, кад би био овај случај, девојчица би имала по лицу и телу трагове насиља и удараца. Још нешто. Злочинац не би могао ићи пешнице и насилно вући једно дете кроз насељене улице, већ би се морао послужити каквим фијакером или аутомобилом. Полиција је, међутим, испитивала фијакеристе и аутомобилисте, и нико од њих није возио означеног вечера човека са девојчицом. Утврђено је шта више, да је злочинац по извршеном злочину пешнице дошао у улицу „Hirondelles“, и донео пакет са жртвом. Извесно је, дакле, да је завођач одвео девојчицу без икаквог њеног противљења, пешнице, правећи се као да с њом шета.

Хипотеза о насилном одвођењу није, дакле, ни мало вероватна, и стога се мора одбацити.

Пета хипотеза: злочин скитнице. Поводом злочина над малом Жаном ухапшено је више скитница, по нашем мишљењу неразмишљено. Није никако могућно, да је каква скитница могла извршити овај злочин под приликама које познајемо. Скитница злочинац обично врши силовање на самом месту где је срео жртву, или измамљује и одводи дете на какво пусто и усамљено место, ако познаје околину. Такав случај овде није могао бити. Злочин над малом Жаном могла је извршити каква скитница само на јавном месту: на шеталишту, у парку, скверу и т.

п. али оваквих места нема у кварту улице „Laeken“. Поред овога леш је, као што знамо, био исечен на комаде, а ни на једном од јавних места у Брислу нису нађени трагови крви. Даље: сечење леша није се могло извршити ни на каквом усамљеном јавном месту, а да не падне у очи и не остави трагове. С друге стране опет, дете се, као што знамо, угушило услед повраћања, које је било изазвано употребом јаког алкохола, из чега би излазило, да је оно пре силовања морало бити одведено у какву продавницу пића што би несумњиво пало у очи. И најзад, да је каква скитница извршила злочин над Жаном, било на јавном било на склонином месту, она би просто напустила своју жртву, а не би упадала у један нови, гнусан и бесциљан злочин черечења леша, нити би чувала код себе пуних осам дана ноге и ципеле детиње.

Пошто хипотеза о злочину скитнице не нуди ниједан карактер вероватноће, то је треба одбацити као неостварљиву.

Шеста хипотеза: злочин фамилијарне проституције. Поменули смо већ, да „Важан Лични Опис“ садржи једну заблуду огромне важности и тешке природе, која је могла потпуно завести истрагу. Према тврђењу истражног судије, Жана Ван Галк становала је са својом матером, у „Molenbeek-Saint-Jean“-у. С друге стране, опет, извесни гласови и односи представљали су Франсоазу Ван Галк, мајку Жанину, као жену мало препоручљиву. Отуда се и јавила хипотеза о злочину фамилијарне проституције: мати је за новац подвела своје рођено дете каквом развратнику.

Треба знати, да ове срамне гласове у већини случајева ове врсте измишљају и проносе они који су заинтересовани, т.ј. сама полиција и истражна власт. У жељи да истакну тешкоћу свога посла и извине своју немоћ, власти покушавају да се оправдају дискредитовањем жртве и њене фамилије.

Хипотеза о злочину фамилијарне проституције у овом случају не може се озбиљно ни анализирати.

У злочину фамилијарне проституције мати допушта извесан разврат своје кћери са „старим господином“, али овај разврат никад не иде до онесвешћења, силовања, убиства и черечења леша. Фамилијарна проституција често је споредна уз шантажу, али је у овом случају реч о девојкама старијега доба, а никако о девојци од 8 год. Ма колико била покварена једна мати, никад не би пристала да своје дете од 8 год. подведе каквом развратнику. Никакав факт, ништа, апсолутно ништа не допушта да се оптужи Франсоазу Ван Галк за рђаво владање. Она станује, истина је, са једним пријатељем Проспером Б... честитим радником, који треба да је узме. Али, у овом факту слободне везе, нема ничег чудноватог, нити има доказа о великој неморалности; бар половина бракова у Брислу била би неправилна да није удружења „Saint-François-Regis“, које се стара о легалним формалностима за преобраћање конкубината у законите бракове.

У овом случају, да је Франсоаза Ван Галк чак и била — противно стварности — чудовиште од жене и матере, каквом су је неки замишљали, она ипак не би била у могућности да изврши злочин. Знамо, да Жана није становала код своје матере, већ код својих уважених сродника, који су над њом и надзор водили. Франсоаза је виђала своју кћер један или два сата дневно, и на овоме су се свршавали њихови односи. Никакву другу власт она није имала над дететом.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Суд општине лесковачке, у срезу зајечарском, актом Бр. 601. пита:

»По члану 112. закона о општинама, у општинама испод 500. правних гласача (у које долази и ова општина) за општинског благајника може одбор изабрати поред редовне му дужности: председника општинског суда, кмета или кога општинског службеника; као и одборника општинског.

Према томе пропису, одбор ове општине одредио је, да благајничку дужност врши, поред редовне дужности своје — деловођа ове општине, коју је одлуку одобрила и надзорна власт и под 5. фебруаром 1910. год. примио дужност благајничку од дотадањег благајника.

По члану 118. закона о општ. награда деловођи за ту дужност не може бити мања од 240 динара на годину, што је то у буџету и предвиђено за ову 1910. годину.

Према овоме суд учтиво моли то уредништво за што скорије објашњење.

1. Кад благајник може бити председник, кмет ит.д., да ли и њима припада ова награда за вршење благајничке дужности од 240 дин. поред своје редовне плате; или они само примају своју плату према звању своме, а ова им награда не припада?

2. Кад је одборник одређен за благајника, добија ли он ову награду или не добија?

Ово је суду потребно, да зна, пошто је до 5. фебруара 1910. год. благајничку дужност вршио кмет ово општ. суда, па да би се знало, да ли му припада од ове награде, те да му се иста, колико му до тог дана припада, на уредну признаницу изда; или му ништа осим кметске плате не припада?

Ово је потребно, да се око издавања благајничке награде не би дошло до одговорности по рачуну општинском за ову 1910. годину.

— На ово питање одговарамо:

Да је законодавац имао намере, да председнику, кметовима и одборницима да какву нарочиту награду за вршење благајничке дужности, он би то изречно рекао у закону. као што је учинио за деловође у чл. 118. закона о општинама.

Кад он то није нарочито учинио, онда се не може то право изводити аналого из чл. 118. пошто се специјални закони, као што је овај, морају стриктно примењивати.

II

Деловођа општине мокрањске, пита: »Одбор општине д. коритничке донео је одлуку, да се деловођа исте општине отпусти из службе, па је председнику ставио у дужност да ову одлуку изврши, али он то није учинио ни до данас, и ако је од дана одлуке протекло више од 20 дана, нити у опште мисли да ову одборску одлуку изврши.

Питање је сада: шта може да уради одбор, те да нагна председника, да његову одлуку изврши?»

— На ово питање одговарамо:

Између осталих дужности, које има да врши председник општине, он је дужан, по тачци 6. чл. 109. закона о општинама, да се стара о извршењу одлука општинског одбора.

Ако он не буде хтео да врши ову дужност, одбор има права да га оптужи надзорној власти, и да тражи, да га она казнио нагна на вршење законских дужности у смислу чл. 158. поменутог закона.

Ако надзорна власт нађе, да је кривица председникова мање врсте, она га може казнити сама по поменутој законској одредби, а ако нађе, да је његов поступак од замашнијег значаја, онда може предложити одбору у смислу члана 148. истог закона, да се председник разреши од дужности.

Све ово, наравно, може бити само онда, ако је одборска одлука постала извршном у смислу чл. 85. закона о општинама.

III

Суд општине дубовске, актом својим Бр. 886, пита:

»На садашњим изборима општинских часника, у овој општини, изабрат је кмет за село Ново Момчилово на дан 7. априла а за село Каре на дан 8. истог месеца.

Ова два изабрата кмета стоје у сродству по крви у 4 степену, јер су изабрати браћа од стричева — деца од два рођена брата.

По чл. 89. закона о општинама стоји, да сродници до 4 по крви и до 2 степена по тазабини и духовном сродству закључно, не могу бити у једном суду.

Како је ова општина претплатник нашега листа, то се моли уредништво за што скорији одговор, на предње питање, могу ли оба изабрата кмета остати на положају кметовском, пошто су из два села, једне општине, и ако не могу то који може остати да ли по годинама старији да ли који је пре изабрат?»

— На ово питање одговарамо:

Члан 89. закона о општинама јасан је, и он не дозвољава, да у једном општинском суду буду кметови сродници у IV степену крвног сродства.

Према томе, ако је једна општина састављена свега из једног или највише два села, те два кмета, који по чл. 88. поменутог закона улазе у састав општинског

суда, морају заједнички судити, онда они не смеју бити сродници.

У случајевима сродства о коме је реч од њих одступа онај, који је по годинама млађи.

Ако је општина састављена из више села, те би се састав суда могао формирати тако, да два сродника никад не буду заједно на суђењу, онда ово сродство не би било сметња да оба кмета остану на својим положајима, јер закон има тежњу да искључи сроднике из суђења а не из општинске управе, а председник општине, у смислу чл. 88. става трећег и чл. 103. може увек удесити распоред у духу чл. 89.

IV

Механско-кафански еснаф у Свилајинцу, пита:

»Полицијска власт срезаресавског, наредила је свима механцијама и кафецијама, да свакога јутра носе рапорт о дошавшим путницима.

Еснаф налази, да овој наредби нема места, него да је ред, да служитељи државни иду из механе у механу и купе рапорте, пошто ови полицији требају.

Моли се уредништво, да по овоме изнесе своје мишљење.

— На ово питање одговарамо:

По § 344. криминалног закона, сваки онај, ко какво лице из другог места у своју кућу прими, дужан је о томе известити полицијску или општинску власт у року од 24 часа.

Ко то не учини у остављеном року, биће кажњен новчано од 5—150 динара.

Како овај закон не изузима од ове дужности механције и кафеције, то и они морају вршити ове пријаве.

Из речи: »па га за 24 сата власти не јаве«, види се јасно, да су они сами дужни да носе или шаљу рапорте, а никако да их прибира сама власт.

V

Деловођа општине језереке у срезу деспотовачком, пита:

»Из претпоследњег одељка расписа Господ. Министра Унутрашњих Дела, од 31 јануара пр. год. ПБр. 1928, којим је саопштена надлежним властима одлука опште седнице Касационог Суда, од 5 јануара 1909 год. Бр. 12.748, види се, која лица потписују уверење о остатку земље земљорадника, те по томе који су зато и одговорни.

Дакле, из тога одељка јасно се види, да уверење, да неко од земљоделства живи, и колико сем спорне или отуђене — продате — земље још за уживање има, треба да изда кмет са три одборника, као саставни део општинског суда.

Из поменутог одељка види се и то, да је тај закључак о потпису и издавању уверења Касациони Суд нашао у одредби тач. 4 § 471 грађан. суд. поступка, без обзира на тач. 4 чл. 97 зак. о општ. по коме у састав суда долази: Председник, кмет и деловођа.

Полицијске власти, па и Првостепенни Судови, не придржавају се одлуке Касационог Суда, или тако рећи другојаче исту тумаче, и уверења, која кмет села, из кога је спор или отуђење, са три од-

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

борника потпише, враћа да *цео суд* са деловођом потпише. Догоди ли се, да полиција потврди овакво уверење, онда га враћа Првостепени Суд и тражи друго од целог суда, и тако се и појединци излажу трошковима и општини намеће изданих посао. Ово тим пре, што се у току год. — размаку времена, између издатог и постојећег већ код полиц. власти односно суда, уверења, измени одбор, и онда шта остаје друго него то, да се имање понова мери и пише друго уверење, који посао и сувише споро иде, нарочито у планинском крају овога среза где имања нису за премер груписана.

Да би како полиц. власти, тако и Прв. Судови, једнако тумачили пом. одлуку а и општ. судови једнаобразно поступали, ја молим уреоништво да по овоме изнесе своје мишљење — *који потписује уверење* — кмет са три одборника или суд цео? — На ово питање одговарамо:

У доба, кад је Министар Правде издао правила о извршењу тачке 4. § 471 грађанског судског поступка (од 4. фебруара 1874 г. № 354.) важио је закон о општинама, по коме се председник општине звао кмет, а кметови чланови или његови помоћници.

Отуда је дошло, да је Министар употребио у тачци 11. под а ових правила речи: *„од кмета и три општинара“*.

Касациони Суд, доносећи своју одлуку од 5. јануара 1909 г. Бр. 12748, задржао је онај термин из правила стојећи, несумњиво, у уверењу, да је опште позната ствар, да под речју: *кмета*, треба разумети председника.

Према томе, и он је имао на уму, да уверења потписује председник са два кмета, деловођом и још три одборника, сходно тачци 4. чл. 97. закона о општинама и поменутих правилима.

То се нарочито види из става трећег саме одлуке, где сам Касациони Суд вели: *„Како је општинска власт сваком сопственику најближа власт, а и најпознатија са његовим стањем и приликама, то је најприродније, да доказ односно уверење о остатку земље издају општинске власти... Ово тим пре, што оне и по закону о општинама — тач. 4. чл. 97. издају уверења о имовном стању“*.

Према овоме уверења треба да потписује председник са два кмета и три одборника и деловођа.

Један од кметова, који потписују уверење, увек треба да буде из онога села где је имање, као непосредни познавалац месних прилика.

ПОУКЕ И УПУТИ

Одлуку о опроштају потраживања преко 200 динара у сеоским општинама доноси збор општински, а до 200 динара одбор општински.

Вељко Ј. трг. из З., био је раније благајник општине З... , и тада му се у каси показао мањак у 3293·70 дин., те је пресудом Главне Контроле осуђен да ову суму накнади општини, и за обезбеду исте стављена му је пјибелешка на имање.

Доцније, по решењу н... првостепеног суда од 18. јуна 1892 год. № 10952, отворен је стечај над целокупном имовином Вељковом и тада се, поред осталих поверилаца, пријавила у стецишну масу и општина з..... Решењем суда од 15. децембра 1908 год. № 23513, расправљена је маса, и по том решењу општина је примила из масене готовине 2000 дин. а за остатак главнице са интересом Вељко је остао и даље дужник општини с тим, да буде дужан исплатити општини у року за три године у шесто-месечним отплатама.

Под 2. марта 1909 год. Вељко је поднео суду за одбор општински једну молбу, којом је тражио, да му се целокупни интерес опрости, а да остатак главнице у 1293·70 дин. исплати општини у року од три године са 6% год. интереса издајући општини на ту суму и облигацију.

По тој молби, општински одбор донео је одлуку, да се молиоцу опрости интерес, а да остатак главног дуга исплати општини. Та одлука послата је на одобрење Министру Финансија, но министар ју је вратио, наређујући, да о томе своју одлуку доносе збор.

На основу овога збор општински на дан 3. јануара 1910. год. донео је одлуку да се молиоцу Вељку опрости сав интерес, а да остатак главнице у 1293·70 дин. буде дужан исплатити општини у року од три године.

Државни Савет расмотрио је ову одлуку, па ју је, с обзиром на чл. 33. и 51. закона о општинама, одлуком од 13. марта 1910 год. Бр. 2147. одобрио.

Један случај из чл. 152. закона о општинама, где је решењем надзорне власти задржана од извршења одлука збора општинског, као штетна по интересе општинске.

Браћа Н. упутили су једну молбу одбору општине шилопајске и тражили, да им се у виду поклона опрости плаћање у 664 дин., на које су пресудом горњо-милановачког првостепеног суда од 7-ог новембра 1908 год. № 28746. осуђени за посечену шуму у селу Кривој Реци.

Одбор је ову ствар изнео збору општине шилопајске на решење, и збор је на свом састанку од 12. априла 1908. год., донео одлуку, да се молиоцима то дуговање у виду поклона опрости.

Ова зборска одлука достављена је надзорној власти 20. јануара 1910. год., и ова је нашла да је та одлука противна закону из ових разлога:

1. што кад би се ово дуговање Браће Н. за посечену општинску шуму опростило, онда би значило, да закона о шумама не би требало ни да буде, а то би одвело савршеном уништењу шума; и

2. што општина шилопајска са својим одбором није имала никакве потребе, да ову ствар, штетну по интересе целе општине, а и самог села Криве Реке, на овај начин отуђује и поклања, јер тиме пом. селу штети, које би са добивеним новцем могло себи користити на обновљењу посечене шуме, а и плаћању утринске порезе.

Са тих разлога решењем од 26. јануара 1910 год. № 441, задржала је ову одлуку од извршења и цео предмет послала Министру Унутрашњих Дела на оцену и решење.

Министар Унутрашњих Дела нашао је, да је решење надзорне власти правилно, а да зборска одлука не одговара закону још и с тога, што је шума, коју су исекли Браћа Н., била својина села Криве Реке¹ а не општине шилопајске, коју састављају више села, те према томе пресудом судском и досуђена накнада селу Кривој Реци, а не општини шилопајској, па је с тога опраштање овог дуга могао учинити само збор села Криве Реке, а не збор општине шилопајске — чл. 57. и 9. закона о општинама и § 29. грађанског закона.

С тога је писмом од 1. фебруара 1910. год. № 1714. спровео цео предмет Државном Савету на коначно решење.

Трећи Одсек Државног Савета нашао је, да је решење надзорне власти правилно и на закону основано, па га је с тога, на основу чл. 152. зак. о општинама, одобрио. Одлука од 11. фебруара 1910 год. № 1013.

Општинска утринна није општинско непокретно имање, о коме говори тач. 3. чл. 33. закона о општинама, да би општина могла са њим располагати по својој вољи, већ је то опште добро, које се не може отуђивати, пошто је одређено на заједничко уживање свију становника дотичне општине за испуст стоке.

Милан Б., из Рапковића, обратио се молбом одбору општине к....., да му се да 40 ари од земље села Рапковића, у месту званом „Тресковац“, на привремено уживање, јер му се, вели, породица увећала.

Одбор општински по овој молби донесе одлуку 5. фебруара 1910 године № 306., да се молиоцу да на привремено уживање 40 ари сеоске земље.

Надзорна власт решењем својим од 18. фебруара 1910 год. № 4639. задржала је ову одлуку од извршења с тога, што је противна одлуци Државног Савета од 20. маја 1909 год. № 3316.*), јер општински одбор, па ни збор, не може распо-

*) По одлуци Државног Савета, Председник Државног Савета, упутио је Господину Министру Унутрашњих Дела од 20. маја 1909 год. № 3316. писмо ове садржине:

„Веома су чести случајеви, да се Државном Савету шаљу на одобрење одлуке општинских зборова о давању општинске утрине појединим грађанима, било у својину, била на уживање.

Одлуке о уступању у својину подлеже оцени Државног Савета, и оп, у смислу чл. 33. тач. 3. закона о општинама, доноси по њима своја решења.

За оцену оних других, где се уступање врши само на уживање, Савет није надлежан и зато их враћа на размотрене.

Како општине не могу по својој вољи располагати са општинском утрином, јер она није приватна општинска својина, већ опште добро, одређено за заједничко уживање свију становника дотичне општине за испуст стоке (чл. 12. закона о непосредном порезу), — част ми је, према одлуци Државног Савета, скренути Вам пажњу на потребу, да се надзорне власти упуте, те да се, у оваквим случајевима, користе прописом чл. 152. закона о општинама, и одлуке о уступању утрине појединцима на уживање, као противзаконе и ненадлежно донесене, задржавају од извршења“.

општина са утривама по својој вољи, пошто оне нису општинско непокретно имање о коме говори тач. 3. чл. 33. закона о општинама, већ су опште народно добро, које се не може отуђивати, јер је одређено на заједничко уживање и служи на корист свију становника дотичне општине, односно села.

По изјављеној жалби, III. одсек Државног Савета нашао је, да је решење надзорне власти правилно и на закону основано. У тога је одлуком од 15. марта 1910 год. № 2138. одбацио жалбу као неумесну.

У жалби надзорној власти противу зборске радње морају се поименце побројати све неправилности, противу којих се жали; иначе оне неправилности, које нису биле предмет оцене надзорне власти, не могу бити предмет расматрања ни Државног Савета.

Збор општине Ст. Ацибеговачке, на дан 7. јануара 1910 год. донео је одлуку, да се стара општинска судница са свима осталим зградама, због опасности од Мораве, премести са досадањег места на средокраћу општине, и то од баштоване С. О. до механе Браће П., зато, што је то место на главном друму, где је најживљи саобраћај, где је црква, школа, итд.

По жалби Саве В. и Христивоја Р.; надзорна власт нашао је, да је рад општинског суда и збора у свему правилан и на закону основан, па је стога, на основу чл. 85. и 170. закона о општинама и чл. 33. зак. о уређењу округа и срезова, решењем од 22. јануара 1910 год. № 622. одлуку збора одобрила а жалбу жалитеља као неумесну одбацила.

У жалби Државном Савету противу решења надзорне власти, жалитељ Сава навео је, да исто не одговара закону по томе, што у радњи збора има ових неправилности:

1., што у опште није било одборске одлуке о сазивању збора за премештање суднице;

2., што и ако је било такве одборске одлуке, она је донета од недовољног броја одборника; и

3. што од дана сазива до дана збора није протекао законски рок из чл. 37. закона о општинама.

Трећи одсек Државног Савета нашао је, да жалбени наводи, који се односе на неправилности одборске одлуке о одређивању збора за премештање суднице немају никакве вредности, пошто се жалитељ противу истих надлежној власти никако није ни жалио у законом року, те је иста сада постала извршном и не може бити предмет расматрања.

Без утицаја је и навод који износи, да није протекао законски рок од сазива до дана збора, јер је одлука одборска, као и објава општинског суда датирана 29. децембра 1909. год., а тога се дана није могло знати у Ст. Ацибеговцу, да су истога дана измене и допуне у закону о општинама ступиле у важност, по којима је рок од дана сазива до дана збора најмањи 15 дана.

Стога је одлуком од 18. фебруара 1910 год. № 1315. одбацио жалбу као неумесну.

Општински суд и одбор не могу од лица, која на пијаци продају земаљске производе и животне намирнице, наплаћивати пијачну таксу, нити ова долази у ред такса предвиђених тач. 4. чл. 128. закона о општинама.

Одбор општине града Ниша, на свом састанку од 4. фебруара 1910. год. донео је одлуку: да се од свију оних, који на општинским пијацама у Нишу доносе и продају земаљске производе и животне намирнице, наплаћује општинска такса на име кирије за употребу пијачних места, и то: од кола на којима су донети земаљски производи и намирнице 0.50 дин. дневно, од коњског товара 0.20 дин. дневно, и од нарамка 0.10 дин. дневно.

Даље, одлучио је, да ова одлука има важити тек кад Министар Финансија одобри ове таксе.

Разлог за доношење ове одлуке, одбор је нашао у томе, што је општина за ове своје пијаце купила потребно земљиште, што те пијаце одржава, подиже их, гради на њима калдрму, држи своје тезге, полива их, чисти их, сметлишта односи на одређено место ван вароши, а сем тога за ове пијаце држи потребан број чиновника ради одржања реда и свега осталог што је потребно, као и потребан број служитеља, чистача, поливача и калдрмџија, а све то општину кошта новаца, те тај трошак општина треба да добије од такса, предвиђених у чл. 128. тач. 4. закона о општинама.

Надзорна власт нашао је да ни законом о општинама, нити ма којим другим специјалним законом, општински суд и одбор нису овлашћени, да могу ма какву таксу наплаћивати од лица, која доносе и на пијацу продају земаљске производе и животне намирнице, нити се наплата ове таксе може подвести под одредбу тач. 4. чл. 128. закона о општинама, која као приход општински предвиђа „таксу за употребу општинских установа: здравствених, економских, културних и других“. Па како је чланом 4. финансијског закона наплата пијачне таксе строго забрањена и кажњива по § 114. казног закона, то је надзорна власт, на основу чл. 152. зак. о општинама, решењем од 8. фебруара 1910 год. № 3517. задржала предњу одлуку од извршења.

По изјављеној жалби, трећи одсек Државног Савета нашао је, да је решење надзорне власти правилно и на закону основано, па га је, на основу чл. 170. зак. о општинама, одобрио, а жалбу као неумесну одбацио.

Један случај уништаја избора због тога, што је од дана објаве о сазиву збора па до дана избора протекло више од 20 дана, и што је бирачки одбор неправилно састављен.

Драгутин Т. из Б. жалио се Државном Савету противу избора часника за општину б. извршеног на дан 28-ог марта 1910. год. због ових неправилности:

1. што је од дана објаве о сазиву збора па до дана збора протекло више од 20 дана;

2. што у објави није означено место (зграда) где ће бити гласање;

3. што бирачки одбор није изабран по чл. 52. в. зак. о општинама коцком; и

4. што бирачки одбор није урадио све оно и онако, како закон тражи.

Трећи Одсек Држ. Савета, по оцени жалбених навода и доказа и расмотрењу изборних аката, нашао је, да овај избор не може остати у снази из ових разлога:

1. што је од дана објаве о сазиву збора до дана избора протекло 25 дана, а тиме је повређен пропис чл. 37. закона о општинама;

2. што је бирачки одбор изабран на основу чл. 39. старог закона о општинама, а међутим према чл. 52. в. зак. о општинама од 29. децембра 1910 год. у бирачки одбор поред председника улазе и два општинска одборника, које одбор из своје средине бира коцком.

Стога је на основу чл. 170. закона о општ. решио, да се овај избор поништи.

Одлука од 13. априла 1910 год. № 4150.

Одлуке збора, одбора или општинског суда, којима се вређају права појединаца, надзорна власт може задржати од извршења само по њиховој жалби, поднесеној у законском року.

Одбор општине сењске на свом састанку од 26. новембра 1909. год. донео је одлуку:

1.) да се касанска аренда за 1910. годину изда под једно-годишњи закуп и то за цео атар општински, у који атар долази и Сењски Рудник;

2.) да су ту аренду дужни плаћати сви касани, баракери и остали који стоку кољу ради продаје меса или ради кувања и печења јела за продају;

3.) да касанска аренда буде по 0.10 дин. од једног килограма меса, колика је била и за последњих шест година.

Најзад, овластио је општински суд, да прописаним правилима ову ствар у дело приведе.

Надзорна власт решењем својим од 30. јануара 1910 год. № 1473, а на основу чл. 85 и 152. зак. о општинама, задржала је од извршења ову одлуку са ових разлога:

Што се у одлуци не наводе никакви докази, да је сењска општина раније наплаћивала касанску аренду на земљишту Сењског Рудника, као државног добра, које је од села Сења и општине сењске одвојено својом засебном рударском управом, полицијом и санитетом. Као такво државно добро, Сењски Рудник споси помоћу Државе и рударске колоније све терете на истом руднику, који се односе на јавну безбедност, на одржање свих ондашњих установа, и остало.

Према томе, да Сењски Рудник улази у круг општине сењске, сви ти трошкови на Сењском Руднику улазили би у буџет општине села Сења, па би исте подмиривала општина из својих прихода по тач. 4. уред. о општ. приходима од 12. септембра 1839 год. (Зборник I. стр. 104—119.), а то не стоји, те зато општина сењска нема права да наплаћује ову аренду на једној рударској колонији, која уз при-

помоћ државе споси све терете на Сењском Руднику.

На основу чл. 68. рударског закона обделатељ рудника, поред других по-властица, има и ту, да подиже бараке и остало, искључиво за снабдевање свог персонала и радника храном и осталим потребама, али при продаји тих предмета овим лицима не сме рачунати за себе занатску добит. Оваком законском одредбом ограничено је право општине на наплату прихода, који су одборском одлуком обухваћени. Законодавац је, дакле, за руднике учинио изузетак, како би се рударски персонал на лакши и јевтинији начин снабдевао животним намирницама.

Најзад, овакви односи између Сењског Рудника и општине сењске, односно наплаћивања касапске аренде, расправљени су и раније у корист Сењског Рудника, и то: решењем Министра Народне Привреде од 25. фебруара 1897 год. РБр. 347. наређено је Управи Сењског Рудника, да баракери нису дужни плаћати општини сењској ову аренду, а решењем Министра Унутрашњих Дела од 27. октобра 1907 год. ПМ 17771. забрањено је општини сењској наплаћивање овог прихода на Сењском Руднику.

По изјављеној жалби, III. одсек Државног Савета нашао је, да решење надзорне власти не одговара закону из ових разлога:

По чл. 152. закона о општинама, непосредна надзорна власт задржаће од извршења оне одлуке збора, одбора, или општинског суда, које би биле противне законима, законским уредбама и законитим наредбама држав. власти.

Ну, ако би се тим одлукама вређала права појединаца, онда их надзорна власт задржава од извршења само по њиховој жалби, поднесеној у законском року.

Па како се противу одлуке одбора општине сењске од 26. новембра 1909 год. № 2624., као што се види из акта суда општине сењске од 21. јануара 1910 год. № 39., нико није од заинтересованих лица жалио надзорној власти, то се она, према трећем одељку горе наведеног члана, није ни могла да упушта у разматрање њено и задржавати је од извршења.

С тога је одлуком од 15. фебруара 1910 год. № 1209., а на основу чл. 170. зак. о општинама, поништио решење надзорне власти.

При избору општинских одборника за вароши, које засебно бирају посланике, листа са највећим бројем гласова добија две трећине одборничких места, а остала једна трећина даје се другој листи, без обзира колико је гласова добила, односно осталим листама у сразмери садржаног количина у броју добивених гласова појединих листи.

М. П. и Л. М. из П. жалили су се Државном Савету противу избора часника општине П., који је извршен на дан 28. марта 1910 год. због ових неправилности:

1. Што преставник против-кандидатске листе није примљен да присуствује раду бирачког одбора;

2. Што је првостепенни суд благовремено преко полицијске власти известно општински суд, да је на тој листи представник сам њен послалац и да је само омашком пера заборављено, да се његово име стави на примерак одређен за кутију, и да је, према овоме, бирачки одбор био дужан да представника или његовог заменика у заседање прими.

Противно поступање одвело је, да је и та једина контрола, коју је закон предвидео, ометена, и

3. Што је бирачки одбор огласио за изабране одборнике све са листе С. М., а није према закону доделио оној другој листи једну трећину места.

Трећи одсек Државног Савета, по оцени жалбених навода и разматрању изборних акта, нашао је, да су наводи под 1. и 2. неумесни и без вредности по томе, што не износе никакву неправилност, која се самог избора тиче, а да одлука бирачког одбора, којим је листи С. М. додељено свих 36 одборничких места, не одговара закону из ових разлога:

Према чл. 54-п. закона о општинама при избору општинских одборника за вароши, које засебно бирају посланике (чл. 81. Устава) бирачки ће одбор огласити за изабране одборнике на тај начин, што ће листи са највећим бројем гласова доделити две трећине одборничких места а остала једна трећина даће се осталим листама, сразмерно броју њихових гласача.

У овом случају бирачки одбор је противно поменутом законском пропису поступио, што је свих 36 одборничких места доделио листи С. М., а требало је, да јој да 24., а остала 12 одборничка места да додели листи П. М.

С тога је на основу чл. 170 зак. о општинама решио: да се жалба одбаца као неумесна, а да се одлука бирачког одбора, у колико се односи на одређивање одборничких места, поништи, с тим да бирачки одбор у смислу ових примедба донесе нову одлуку.

Одлука од 29. априла 1910 г. № 4294.¹⁾

Један случај ненадлежности Државног Савета.

Марко К. оптужио је Министру унутрашњих дела лекара среза к. Д-р М. К. зато, што није хтео указати помоћ његовој мајци, и што је поставио рђаву дијагнозу.

Министар је нашао, да је чињеном истрагом утврђено, да је лекар правилно ценио болест своје пацијенткиње и да се свагда одазвао сваком позитивном позиву, одлазећи чак у туђ срез, на шта по закону није имао права, па је стога решењем од 1. јула 1909. године СМ 6833 одлучио, да се против туженог лекара прекине свака даља истрага и предмет стави у архиву, о чему је и тужиоца Марка известио.

По изјављеној жалби, Државни Савет нашао је, да се предмет ове жалбе не тиче административног спора у смислу

¹⁾ Код овог предмета постојало је и мишљење мањине, да је одлука бирачког одбора правилна, с обзиром на то, што је друга листа добила свега 9. гласова, те је неправилно давати јој толики број одборника, који је већи и од целокупног броја гласача.

тач. 2. чл. 48. саветског пословника, већ питања о оцени, да ли у радњи туженог Д-ра М. К. има дисциплинске кривице, за шта је Министар овлашћен по чл. 1. зак. о уређењу савитетске струке, и по прописима закона о чиновницима, а за разматрање таквих одлука није надлежан Државни Савет по чл. 444. Устава и чл. 5. зак. о уређењу Државног Савета. Међутим, ако жалитељ налази да има одговорности до туженог по кривичном закону, он се може обратити путем кривичне тужбе редовним путем у смислу чл. 28. Устава. С тога је одлуком од 4. маја 1910 год. № 5804. одбацио жалбу као ненадлежној власти поднесену.

Благајника општинског бира општински одбор, а не збор.

Драгутин Г., из Р. жалио се Државном Савету противу избора часника општине р., извршеног 28. марта 1919 год., због ових неправилности:

1., што је збор осим председника и два кмета изабрао и кмета — благајника, а међутим благајника по чл. 12. зак. о општ. бира општински одбор;

2., што у објави није означено гласачко место (зграда), нити број правних гласача;

3., што бројеви кутија у записнику нису означени словима, већ само цифрама, и што словима није забележено, колико је по реду у којој кутији било куглица;

4., што бирачки одбор није изабрао себи писара, већ је гласаче уписивало неко лице по жељи неких гласача;

5., што је општински суд после одређеног рока увео у азбучни бирачки списак једно лице;

6., што се бирачки одбор није састао тачно у 7 сати, већ у 7^{1/2} пре подне.

Трећи одсек Државног Савета, по оцени жалбених навода и разматрању изборних акта, нашао је, да је записником бирачког одбора, састављеним према пропису чл. 49. закона о општинама, утврђено, да је избор правилно извршен, а да наводи жалитељеви, да избор није извршен правилно, или нису ничим утврђени, или су без утицаја на правилност и резултат избора; али да избор Милована М. за кмета благајника не може остати, јер по чл. 112. закона о општинама, у општинама, које имају преко 500 пореских глава, општинског благајника бира општински одбор, а не општински збор, како је овде учињено.

С тога је на основу чл. 170. закона о општинама решио, да се избор Милована М. за кмета-благајника поништи, а да се жалба, у колико се односи на избор осталих часника, одбаца као неумесна.

Одлука од 10. априла 1910 год. № 3916.

Јос. К. Ст.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

Т Р А Ж Е С Е

Никола Милосављевић, пинтер из Соко Бање, стар 50 година, раста средњег, просед,

WWW.UNILIB.RS
у зеленкастом оделу, још марта месеца отумарао је незнано куд. — Денеша начелника среза бањског Бр. 6912.

Светислав Зечевић, браварски шегрт из Свилајинца, отумарао је од свога газде 22 прошлог месеца и до данас се није вратио. Он је стар 12 година омален, плав. — Денеша начелника среза ресавског Бр. 10066.

Војислав Миловановић, шегрт код Милана Лазиног, обућара из Београда, отишао је од свог газде 10 прошлог месеца и до данас се не зна где је. Он је стар 14 година, раста средњег, очију плавих, косе црне. — Акт кварта теразијског Бр. 5336.

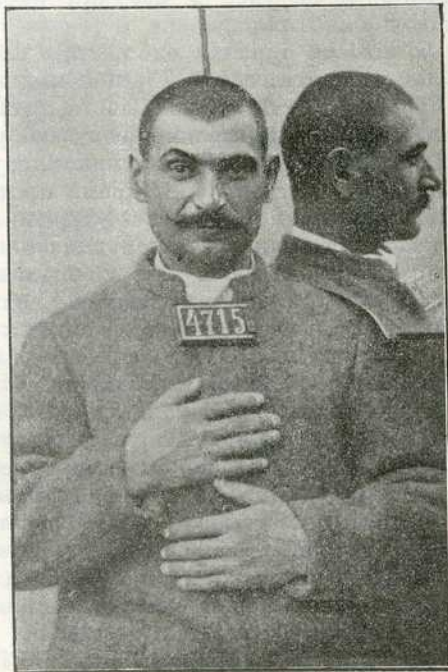
Пантелија Симић, из Звечке, шегрт код Аксентија Петровића, бакалина из Обреновца, отумарао је 22 прошлог месеца од свога газде и до данас се не зна где је. Он је стар 14 година, стаса средњег, очију црних, косе црне, у селачком оделу. — Денеша начелника среза посавског округа ваљевског Бр. 7896.

ПОТЕРЕ

Непознати крадљивац, 28. овог месеца, на Теразијама, украо је сину г. А. Кумаудија, сат из цера у величини петодинарца са златним висећим ланцем и једном златном куглом у виду буздована. — Акт Управе града Београда Бр. 19820.

Танасије Вујић, осуђеник казненог завода у Митровици (А. Угарска) побегао је из завода 29 прошлог месеца.

На молбу Управе казненог завода, која мисли да је он пребегао у Србију, доносимо његову слику. Он је родом из Старих Бановаца, стар 30 година, висок, добро развијен, косе и обрва затворено кестенавих, очију жућка-

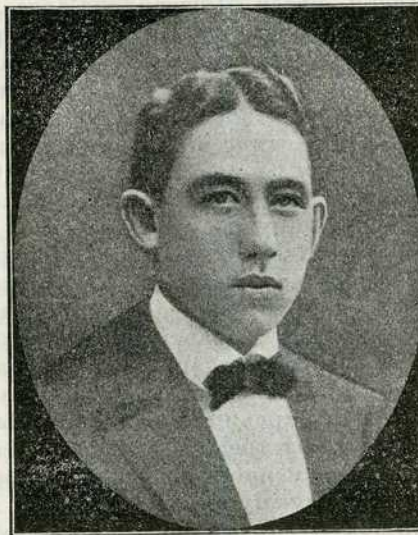
стих, бркова плавих, зуба здравих. Од одела на себи је имао: летње осуђеничко одело, кошуљу, гаће, вратну и ценну мараму и ципеле на ногама. Све ствари означене са бројем 89. — Акт Управе града Београда Бр. 20024.

Непознати крадљивац, ноћу између 25. и 26. прошлог месеца, украо је г. Милутину

Михајловићу, чин. железничке дирекције из стана у светогорској улици бр. 85 ове ствари: два бриљантска прстена, један са једним, а други са три камена; један златан женски сат „Лонкин“ са ланцем, на коме је висио медаљон у коме је била слика матере и оца општењеног и медаљон са сликом Матере Божје. Све у вредности 700 динара. — Акт кварта палилулског Бр. 3922.

Ернст Олзен, поручник у морини у Шведској, чију слику износимо, окривљен је за утају у службеној дужности, и од 18. пр. м-ца налази се у бегству.

Он је стар 23 године, висок 1.80 метара; држања право и витког, без браде, косе уга-

сите кратко ошишане, лица смеђег дугуластог, очију плавих, носа мало повећег и шиљастог са широким кореном, ушију великих клемнавих. Решењем дотичних власти наређено је његово притварање.

Мисли се да је побегао у коју од балканских држава.

Ако би се пронашао треба га одмах притврсити и известити уредништво телеграфом.

Непознати крадљивац украо је Јовану Недељковићу, поткивачу у улици Краља Александра бр. 74, један бакрач од 25 литара, један пар чизама од фикселедера, два дуксера, два црна прелука, једне панталоне од пајка, један мушки кратак зимски капут постављен белом јагнећом кожом. Све ствари у вредности 60 динара. — Акт кварта врачарског Бр. 5672.

Непознати Циганин, који је ухваћен са једним краденим коњем у општини крушарској и изјавио да се зове **Милутин Ђорђевић** побегао је, оставивши краденог коња, длаке алатасте, у лево око ћоравог, жигосаног са положено „Т“ и „О“. Циганин је стар око 67 година, омален, дежмекаст, у гуњу и чакширама. — Денеша начелника среза параћинског Бр. 13024

Непознати крадљивац ноћу између 23. и 24. прошлог месеца, увукао се у собу хотела „Круна“ у Врњцима и украо госту Љубомиру Миливојевићу, економу из Ракинца 22 шупља дуката и 33 динара. — Денеша комесара Врњачке Бање Бр. 5.

Јован Крстић, агент путника за Америку, има да одговара за лаку повреду тела, али се налази у бегству. Он је стар 28 година, висок,

сув, малих црних бркова, очију граорастих, у лицу роав. — Акт кварта савамалског Бр. 3872.

Непознати крадљивци ноћу између 22. и 23. прошлог месеца извршили су крађу Тодору Пачићу, сајнији из Књажевца, и однели му: један женски златан сат са три кашка, један велики сат 24 линија без стакла, 5 турских сатова, 4 сата позлаћена, 10 сатова обичних и 40 ланчева за сатове никлованих и позлаћених. — Денеша начелника среза заглавског Бр. 11779.

Препоручује се полицијским и општинским властима, да за овим побеглим лицима учине најживљу потеру, и у случају проналаска стражарно их упуте власти која је потерницу издала, с позивом на означене бројеве акта или денеша.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Стојан Цветковић, из Пончића, ухваћен је на турској граници кад је хтео превести крадене коње. Са њиме су задржата два коња и једна кобила. Један је коњ матор 5 година, доратаст без жига, други је матор 7 година, отворено доратасте са жигом „Т“ и кобила матора 7 година, длаке врне са жигом „О“. — Денеша начелника среза пчињског Бр. 9277.

Благоје и Радован Николић, Лазар, Никола и Влајко Ђорђевић, скитачки Цигани ухваћена су у Свилајинцу и код њих је нађен један сребри сат, вероватно украден, на коме је монограм „Д. Ж. Љ“. — Денеша начелника среза ресавског Бр. 19097.

ПРЕСТАЛА ПОТРЕБА

Аксентије Аксентијевић, који је преко броја 20 тражен, пронађен је те је престала потреба за његовим тражењем.

КРАЂЕ СТОЈЕ

Непознати крадљивци украли су два вола Ђури Јевтићу, из Југовца. Један је длаке мркожуће, други је длаке зелене. Оба матора по 7 година, са жигом С'ч. — Денеша начелника среза прокуначког Бр. 9884.

Ноћу између 28. и 29. прошлог месеца непознати лопови украли су Пивату Младеновићу, из Брестовца, две кобиле, једну матору 3 године, длаке зелене, на челу лисасту у све четири ноге путасту, високу 155 см. другу матору 11 година, длаке зелене, ћораву у десно око, високу 160 см. — Денеша начелника среза грочанског Бр. 6640.

Ноћу између 27. и 28. прошлог месеца непознати крадљивац украо је Александру Милосављевићу, из Ђуниса, једну кобилу матору 10 година, доратасту, на левој ноzi путасту, на леђима има белегу од седла. — Денеша начелника среза расинског Бр. 11134.

Ноћу између 14. и 15. прошлог месеца непознати крадљивац украо је Алексију Ђорђевићу, из Рукладе, једног коња маторог 12 година, високог 149 см. длаке отворено доратасте, у обе задње ноге путастог, са жигом положено „К“. — Денеша начелника среза тамнавског Бр. 7942.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ове крађе и крадљивце.